

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

عمران
علیه السلام

www.

www.

www.

www.

Ghaemiyeh

.com

.org

.net

.ir

احادیثی از فضیلت امام علی علیه السلام

برگزیده از المقصد

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

احادیثی از فضیلت امام علی (علیه السلام) برگزیده "المقصد"

نویسنده:

کمال الدین حسین بن حسن کبراوی ذهبی خوارزمی

ناشر چاپی:

مجهول (بی جا ، بی نا)

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	احادیثی از فضیلت امام علی علیه السلام، برگزیده از المقصد
۶	مشخصات کتاب
۶	مقدمه
۸	تالیفات خوارزمی
۹	المقصد الأقصى فی ترجمه المستقصى
۱۱	المقصد الاقصى در منابع کتاب شناسی
۱۳	ذکر احادیث در فضیلت امام علی علیه السلام
۲۱	درباره مرکز

مشخصات کتاب

نویسنده: کمال الدین حسین بن حسن کبرای ذهبی خوارزمی

ناشر: کمال الدین حسین بن حسن کبرای ذهبی خوارزمی

تخلص: حسین

تولد و وفات: (... ۸۴۰) قمری

محل تولد: مشخص نیست.

شهرت علمی و فرهنگی: نویسنده و شاعر

زبان اصلی: فارسی

مقدمه

حُبّ و ارادت به اهل بیت (ع) اختصاص به شیعیان ندارد و در میان اهل سنت در کنار افراد قلیلی که خلافت امام علی (ع) را از اساس مشروع نمی دانستند کسانی اصرار داشتند احادیث فضایل امام علی (ع) و سایر اهل بیت (ع) را منتشر سازند. چنین کسانی در کتب رجالی متقدم اهل سنت با عبارت «فیه تشیع» توصیف شده اند و به دلیل نقل روایات فضایل اهل بیت (ع) مورد انتقاد قرار گرفته اند. تعداد کتب و رسایلی که غیر شیعه در فضایل امامان معصوم (ع) نگاشته اند، بسیار است. مرحوم علامه سید عبدالعزیز طباطبائی در کتاب «اهل البیت فی المکتبه العربیه» بیش از هشتصد کتاب و رساله از این نوع را که فقط به زبان عربی نگارش یافته، معرفی نموده اند و در مقدمه کتاب آورده اند: فهرست ما شامل کتابهای عربی است و ذکر از کتب فارسی و اردو و ترکی و سایر لغات به میان نیاوردیم و نیز از ذکر دیوانهای اشعار و قصایدی که در مدح و منقبت معصومان (ع) سروده شده خودداری نمودیم چرا که ذکر آنها به چند جلد فهرست بالغ می شود، و این همه در حالی است که در طول قرون گذشته به جهت حاکمیت حاکمان ظالم، همواره دوستداران اهل بیت (ع) در بلا و محنت بوده اند و در نشر فضایل و مناقب آن بزرگواران با محدودیت های فراوانی مواجه بوده اند و لکن آنچه برای خدا

باشد نتیجه می دهد: «یریدون لیطفنوا نورالله بأفواههم والله متم نوره». آری احادیث اهل بیت (ع) و فضایل آن بزرگواران منتشر گشت؛ به قول احمد بن حنبل که درباره امیرالمؤمنین علی (ع) گفت: «کتّم أصحابه فضله خوفاً و کتمه أعداؤه حسداً، حتی شاع من بین ذاک ما طبّق الخافقین». (۱) در میان عارفان و صوفیان اهل سنت، عشق به اهل بیت (ع) جلوه خاصی دارد. اندیشه ولایت در عقاید شیعه، مهمترین عامل جذب اهل دل به احادیث و شخصیت امامان شیعی است. اوج حضور عقاید شیعی در عقاید عارفان و صوفیان در محیی الدین بن عربی است. کتابی با عنوان «المناقب» منسوب به اوست که برای هر امامی وصفی شیرین آورده است. خواجه محمد پارسا، صاحب شرح بر «فصوص الحکم» نیز در کتاب «فصل الخطاب» شرح حال دوازده امام (ع) را به تفصیل آورده است. یکی از عالمان اهل سنت که رویه ای چنین داشته است، تاج الدین حسین بن حسن خوارزمی صاحب کتاب «المقصد الاقصی فی ترجمه المستقصی» است. وی که از عرفای بنام است و شرحی متین بر «فصوص الحکم» نگاشته و اکثر نوشته هایش صبغه عرفانی دارد، در وادی محبت به خاندان نبوت و رسالت نیز گوی سبقت از دیگر هم کیشان خویش ربوده است. آنچه در اینجا می آید منتخبی است از بخش پایانی باب بیست و پنجم «المقصد الاقصی فی ترجمه المستقصی» در ذکر احادیث فضیلت امام علی (ع). اندرسفانی (مؤلف المستقصی) در پایان شرح حال امام علی (ع) تحت عنوان «بعضی از قضایای امیرالمؤمنین علی کرم الله وجهه» روایاتی را در فضیلت و مناقب آن حضرت ذکر نموده است؛ از جمله: حدیث منزلت، حدیث غدیر، حدیث طبر و احادیث دیگر. خوارزمی ضمن ترجمه آن احادیث، آنها را

به نظم کشیده و سپس حدود پنجاه بیت از اشعارش در مدح و منقبت مولی الموحدين(ع) را آورده است. (۲) پیش از ارائه این منتخب، به بیان احوال و آثار خوارزمی و نیز معرّفی اجمالی این اثر می پردازیم. تاج الدین حسین بن حسن خوارزمی کبروی شاعر، عارف و ادیب معروف قرون هشتم و نهم هجری است. او به دلیل علائقی که از طریق عرفان و تصوّف به ولایت و آرای شیعه اثنی عشری داشته، یا به دلیل امامی بودن، به وسیله حنفیان هرات تکفیر شد و شاهرخ میرزا (۸۰۷۸۵۰) او را محاکمه نموده، اما تبرئه شد و به دیار خویش خوارزم بازگشت، اما از بکها او را در حدود سال ۸۴۰ هجری به شهادت رسانیدند. پیکر او در خوارزم در نزدیکی مرقد پیرش ابوالوفا(متوفی ۸۳۵) به خاک سپرده شد.

اهل البيت في المكتبة العربية، عبدالعزيز طباطبائي، چاپ اول، قم، مؤسسه آل البيت لاحياء التراث، ۱۴۱۷ ق، ص ۱۰.

آقای رسول جعفریان در مقدمه وسیله الخادم الی المخدوم بحث تاریخی جالبی را درباره زمینه های ظهور تسنن دوازده امامی ارائه کرده اند و با نقل شواهد تاریخی متعدّد، توجه عالمان سنی را در قرون متمادی به نشر مناقب و فضایل اهل بیت(ع) یادآوری کرده اند. نگاه کنید به: وسیله الخادم الی المخدوم، در شرح صلوات چهارده معصوم، فضل الله بن روز بهان خنجی اصفهانی، به کوشش: رسول جعفریان، انتشارات انصاریان، ۱۳۷۵.

تالیفات خوارزمی

خوارزمی آثار متعدّدی در عرفان، ادبیات و شعر، تاریخ و ریاضیات از خود به جای گذاشته است. آثار او غالباً به فارسی است. فهرست آثار او چنین است: ۱ جواهر الاسرار و زواهر الانوار(شرح سه دفتر نخست مثنوی است که در دو

جلد به چاپ رسیده است). ۲ کنوزالحقایق فی رموز الدقائق (شرح منظوم مثنوی است). (۱) ۳ نصیحت نامه شاهی. ۴ دیوان اشعار (بخشی از آن به نام دیوان منصور حلاج چاپ شده است و نسخه خطی دیوان در کتابخانه مجلس شورای اسلام و کتابخانه دانشگاه تهران موجود است). (۲) ۵ تحفه الابرار فی افضل الاذکار. ۶ شرح قصیده برده (گزارشی به لهجه ترکی خوارزمی است بر قصیده برده بوسیوی). (۳) ۷ رساله ای در عرفان. ۸ اساس القواعد (در علم حساب). ۹ ینوع الاسرار فی نصائح الابرار (با مقدمه دکتر مهدی درخشان به چاپ رسیده است). ۱۰ المقصد الاقصی فی ترجمه المستقصی. ۱۱ شرح فصوص الحکم (با تصحیح و مقدمه نجیب مایل هروی به چاپ رسیده است).

فهرست کتابخانه دانشگاه تهران، ج ۲، صص ۱۴۶۱۵۰.

فهرست نسخه های خطی مجلس شورای اسلامی، ج ۳۶، ص ۲۸۹، نسخه شماره ۱۳۱۹۸؛ فهرست کتابخانه دانشگاه تهران، ج ۱۰، ص ۲۸۵۸؛ در فهرست نسخه های خطی فارسی به اهتمام منزوی (ج ۳، ص ۲۲۹۹) آمده است: «دیوان خوارزمی مسائل عرفانی و ستایش از امامان شیعی و غزلهایی با تخلص سمنصورز دارد. دیوانی از او در بمبئی چاپ شده که به حسین حلاج نسبت داده شده است»؛ نیز نگاه کنید به: الذریعه، ج ۹، ص ۲۵۱.

ادبیات فارسی بر مبنای تألیف استوری، ص ۷۷۴. از نسخه خطی «المستقصی» آگاهی بی در دست نیست.

المقصد الاقصی فی ترجمه المستقصی

موضوع کتاب، تاریخ پیامبر اکرم (ص)، خلفا و امامان معصوم (ع) است. این کتاب ترجمه «المستقصی» است که آن نیز شرح بر «المجتلی» است. «المجتلی» و «المستقصی» هر دو از تألیفات عبدالسلام بن محمد بن (ابی) الحسن علی الحجّی الفردوسی الاندر سفانی (اندرستانی) است که از دانشمندان و محدثان قرن ششم هجری بوده است که ظاهراً در جرجان (گرگان) سکنی داشته است. خوارزمی در مقدمه «المقصد الاقصی» می نویسد:

کتاب مستقصی که در شرح «مجتلی» است از تألیف شیخ امام و حبر همام ثقه الحفاظ رضی الحرمین ابوالکرم عبدالسلام بی محمدبن الحسن علی الحجی الفردوسی الاندلسفانی اسکنه الله فی فرادیس الجنان و تغمده بالرحمه والغفران در تحقیق و توضیح صفات و غزوات مصطفی و در تبیین و تشریح... خلفاء راشدین و ائمه هدی، آیتی است عظیم و عنایتی است قصوی... صاحب مستقصی در سبب تألیف کتاب آورده است که سید قراء اهل اسلام ابوالقاسم محمود بن احمد از من التماس شرح «مجتلی» کرد و التماس او مبذول داشتم. شیخ عبدالسلام در ابتدای «المستقصی» آورده است: جمع کردم در این کتاب به تأیید ملک وهاب، مسموعات خود را از اصول احادیث و قوانین آن و تفتیش نمودم مکتوبات و مجازات خویش را از نسخ اخبار و دواوین آن و ابتدا به ذکر مولد نبی ساختم و روایت صحیحین و موطأ را مقدم داشتم، به سایر مسانید نیز پرداختم؛ بعد از آن ذکر فتوح خلفاء اربعه به تقدیم رسانیدم و اکمال مدّت خلافت به ذکر امیرالمؤمنین حسن رضی الله عنهم اجمعین کردم؛ چه مدّت خلافت او شش ماه تمام می گردد... دیگر وصیت آنکه هر که به کتاب «مستقصی» اشتغال کند باید که کتاب «مجتلی» را مقدم دارد؛ از آنکه هرچه در این مشروح مذکور است در آن مختصر، برسیل رمز و اشارت مرموز است، اما همه آن مختصر در این مشروح مسطور نیست. اندرسفانی «المستقصی» را در بیست و پنج باب تنظیم نموده است که بیست و یک باب آن مخصوص سرگذشت پیامبر اکرم (ص) است و چهار باب دیگر آن به تاریخ خلفا تا امام حسن (ع) اختصاص

دارد. خوارزمی چنانکه در مقدمه ترجمه اش آورده است، شش مقصد و یک تتمه به باب بیست و پنجم کتاب افزوده و طی آن شرح حال بقیه امامان معصوم (ع) را نیز آورده است.

المقصد الاقصی در منابع کتاب شناسی

«مقصد الاقصی» در منابع مختلف کتاب شناسی معرفی شده است، از جمله «کشف الظنون»، «الذریعه»، «فهرست منزوی»، «استوری» و... اما در بعضی از منابع اشتباه هایی رخ داده است. حاجی خلیفه این کتاب را با «مقصد الاقصی» نگاشته عزیز بن محمد نسفی، که رساله ای عرفانی است، درهم آمیخته است و در «کشف الظنون» آورده است: المقصد الاقصی فی التصوف لعزیز بن محمد النسفی المتوفی سنه ۵۳۳» و ترجمته للمولی کمالی الدین حسین الخوارزمی... و قد شهد لتألیف الخوارزمی صاحب حبیب السیر بالفضل فی البلاغه... و ذکر ان له ترجمه مسماه بالمقصد الاقصی. (۱) در فهرستواره کتابهای فارسی ضمن معرفی «المستقصی فی شرح المجتلی» آمده است: این کتاب دو ترجمه دارد: یکی به نام «المقصد الاقصی» از کمال الدین حسین خوارزمی؛ دومین آن بی نام ویژه از ناشناسی است که از خود مطالبی در مناقب امامان تا حضرت رضا (علیه السلام) بر آن افزوده است... نسخه های این دو ترجمه درهم آمیخته و نیاز به بررسی دارد. (۲) این درحالی است که با مطالعه متن کتاب و مشاهده قراین موجود در آن، به نظر می رسد که ترجمه خوارزمی از کتاب «المستقصی» که به «مقصد الاقصی» نامبردار است، همان است که در پایانش مترجم شرح حال ائمه هدی (ع) را افزوده است. مترجم در ابتدای کتاب می گوید: «این کتاب شریف و نسخه لطیف راسمقصد الاقصی فی ترجمه المستقصیز نام نهادم» و به نام خود چنین تصریح کرده: «بنده ضعیف محتاج رحمت خداوند غنی

قوی، حسین بی الحسن خوارزمی الکبروی رزقه الله التحلی بالصفات اللاهوتیه و التخلی من السمات الناسوتیه». نام خوارزمی «حسین» بوده و در اشعارش به نام خود تصریح می نماید، وی با دانشمندان خراسان ارتباط داشته و علاقه اش به اهل بیت (ع) خصوصاً امام رضا (ع) نه تنها از کتاب «مقصد الاقصی»، بلکه از دیگر تألیفاتش نیز هویداست. از علامه حسن زاده آملی که شرح «فصوص الحکم» خوارزمی را تصحیح نموده و در دست چاپ دارند نقل می کنم که فرمودند: قرآینی در دست هست دالّ بر اینکه حسین خوارزمی شیعه است و به جهت نزدیکی افکارش با تشیع حداقل او را متشیع می دانیم. نسخ خطی «المقصد الاقصی» از «مقصد الاقصی» نسخه های کمی باقی مانده است. طبق تفحص ما نسخه خطی از این کتاب در کتابخانه های معروف ایران موجود نیست و نسخ محدود شناسایی شده، متعلق به کتابخانه های خارج از کشور است؛ از جمله نسخ ذیل: ۱ نسخه کتابخانه سلیم آغا که در سال ۸۹۴ ق کتابت شده است؛ ۲ نسخه آصفیه (۳) با تاریخ کتابت ۱۱۵۲ قمری؛ ۳ نسخه تفلیس که در قرن ۱۸ میلادی استنساخ شده است؛ ۴ نسخه متعلق به موزه بریتانیا که از قرن شانزده میلادی است و تملکی به تاریخ ۱۰۰۵ ق در نسخه مشاهده می شود، این نسخه در ۴۰۰ برگ ۲۳ سطری به خط نستعلیق است. (۴) فیلم نسخه اخیر در بین میکرو فیلم های کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران به شماره ۱۲۸۰ موجود است و در فهرست میکرو فیلم ها معرفی شده است. (۵) نوشتار حاضر با استفاده از عکسی که از فیلم مذکور تهیه شده، تنظیم و تصحیح شده

کشف الظنون، ج ۵۲، ص ۱۸۰۵ و ۱۸۰۶.

فهرستواره کتابهای فارسی، احمد منزوی، ج ۳، ص ۱۵۹۳.

فهرست آصفیه، ج ۱، ص ۴۸۲.

ادبیات فارسی بر مبنای تألیف استوری (ص ۷۷۵)، شش نسخه خطی از «مقصد الأقصی» را شناسانیده است. همچنین نگاه کنید به: فهرست نسخه های خطی فارسی، منزوی، ج ۶، ص ۴۴۳۷.

فهرست میکرو فیلمهای کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران، ج ۱، ص ۲۰۳.

ذکر احادیث در فضیلت امام علی علیه السلام

احادیث و آیات و نقل و روایات در باب فضایل ذات و مکارم صفات آن جان جهان صفا و جهان جان اصفیا رباعیه: آن شادی جان آفرینش وان گوهر کان آفرینش آن محرم خلوتی که آنجا محوست نشان آفرینش اعنی اسدالله الغالب علی بن ابی طالب کرم الله وجهه از غایت کثرت در حدّ حصر نمی آید. بیان فضایل آن ذات شریف و ذکر شمایل آن عنصر لطیف که آفتاب دریای کبریا و گوهر لافتی و ابن عمّ مصطفی و مخصوص به فضل «هل اتی» است در وهم و خیال ما نمی گنجد و دست عقل به میزان تصوّرش نمی سنجد. بیت: صفات او به دل ما فرو نیاید از آنک عروس، سخت شگرفست و حجله، نازیبا یکی از آن احادیث که در همه صحاح مسطورست، حدیث راست است در روز خیبر چنانک در قصه خیبر به تقدیم رسید و یکی دیگر حدیث: انت منی بمنزله هارون من موسی إلاّ أنّه لا نبی بعدی است که روات این حدیث از ائمه ثقات و صحابه عالی درجات کثرتی تمام دارد. آری بیت: امام و مقدای اولیا اوست به حضرت سالکان را رهنما اوست که هارون است از موسی عمران علی را از پیمبر همچنان دادن و دیگر، حدیث: انا مدینه العلم و علیه بابها در

باب فضیلت او به غایت شهرت رسیده است. بیت: وجود اوست شهر علم را در ازو شد علم در عالم مشتهر ضمیرش گرچه خورشید مُنیرست اگر چه دست امر او مطیرست ضمیرش را مگو کین آفتاب است کف او را مبر ظن کین سحابست ضمیرش آفتاب عالم جان کف رادش سحاب گوهر افشان و در «صحیح مسلم» و غیر او از کتب صحاح مذکور است که: قال علی: عهد الیّ النبی صلّ الله علیه و سلّم أنّه لا یحبّک إلاّ المؤمن و لا یبغضک إلاّ المنافق. لاجرم زهی سعادت مؤمنی که دلش سراپرده محبت اوست و خوشا بنده ای که جاننش آرزومند بندگی و خدمت اوست. آری، نظم: از بندگی اوست بزرگی و محترم نزد خواجگی و منصب افروزی و خدمت محتاج خاک پای گدایان در گهش شاهان باشکوه و امیران محتشم بر خاک آستان جلالش برابر است قدر فقیر بی کس و سلطان با چشم هر دل که از محبت او روشنی نیافت مانند چاه مظلم مملوست از ظلم اما حدیث غدیرخم که: مَنْ کُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلَيْ مَوْلَاهُ اللَّهُمَّ وَالِ مَنْ وَالَاهُ وَعَادَ مِنْ عَادَاهُ وَ انصُرْ مَنْ نَصَرَهُ وَ اخذْ مَنْ خَذَلَهُ، مقدار پنجاه کس از صاحبه کبار در نقل آن اتفاق دارند. از زید بن ارقم منقول است به روایت ائمه کرام و اجله عظام که گفت: روزی امیرالمؤمنین علی کرم الله وجهه با اصحاب فرمود که به خدای سوگند می دهم که در این مجلس کیست که از حضرت رسالت شنیده است که: مَنْ کُنْتُ مَوْلَاهُ فَعَلَيْ مَوْلَاهُ، الحدیث؟ جمعی از اصحاب برخواستند که در میان، دوازده کس بودند همه فضیلت حرب بدر دریافته و

راوی که زید بن ارقم است می گوید: من نیز این حدیث از رسول شنیده بودم و در آن حالت برنخواستم و کتم شهادت کردم، لاجرم نایبنا شدم. اما حدیث طیر را که ذکر او در ابواب گذشته گذشت ابن مردویه در کتاب «فضایل» از صدویست مرد معتبر روایت می کند و این حدیث، حاکم حشمی تصحیح کرده است و امام ابوالعلا می گوید: قول حاکم در حدیث مقبول است و قاضی القضاة عبدالجبار بن احمد می گوید که: اگر حدیث طیر صحیح باشد هیچ شبهه ای نمی ماند که علی افضل جمیع صحابه است، بعد از آن قاضی در آخر عمر خویش پیش جمعی گفت که: حدیث طیر پیش من صحیح یافت؛ از من روایت کنید. عیسی بن عبدالله از پدر خویش نقل می کند که گفت: مردی به ابن عباس فرمود که: سبحان الله! چه بسیار است مناقب علی بن ابی طالب، من گمان می برم که سه هزار منقبت داشته باشد؛ ابن عباس گفت: من شبهه ندارم که قریب به سی هزار هست. آری، نظم: در مدحت او هزار طورست زانجا که بیان مارسیده از قصر صفای ذات پاکش یک صفه با صفا رسیده از مملکت ولایت اوست یک بقعه به اولیا رسیده در «فضایل»، ابن مردویه (۱) به روایت علی کرم الله وجهه آورده است که: مردی پیش رسول (ص) آمد و گفت: سزاوارترین خلائق کیست تا اطاعت او کنم؟ رسول (ص) گفت: منم. پرسید که: بعد از تو کیست؟ گفت: این مرد و به امیرالمؤمنین اشارت کرد. باز سؤال کرد که بعد از او کیست؟ فرمود که: مادر

و پدر تو. ذکر بعضی از مقامات علیّه و شرح بندی از کمالات ستیه و توضیح آثار ولایت و تشریح انوار درایت و بیان فضایل معنویه حضرت مرتضویه را در شرح مثنویات مولویه بر وجهی بدیع ایراد کرده ایم و در این مقام، صاحب «مستقصی» در منقبت حضرت امیرالمؤمنین قصیده عربی از قصاید اخطب الخطباء ابوالمؤید موفق احمد المکی آورده است و التزام ترجمه او خالی از تکلف نیست و اتباع اسلوب عربی در فارسی بی شائبه تعسف، نی، و منقبت حضرت امیرالمؤمنین و محمّدات آن جناب خطیر به هر کسوتی طراوتی دیگر و به هر زبانی حلاوتی دیگر دارد و دعاگویی و ثناجویی آن حضرت بر فصحای قرون ماضیه و بر بلغای اقوام سالفه منحصر نیست. آن مفخر اخیار و ساقی ابرار را در گوشه هر میکده ای مستی است و در بُن هر خُم، می پرستی. بیت: جام ده ساقی و بین از خم مگر گر بنگری در بُن هر خُم به هر میخانه یابی تو خمی چه کم ارمی به دور چشم مستش، که در هر گوشه ای میخانه ای هست. اگر رندی مست شد مستی دیگر هشیار شد و اگر مستی در خواب رفت مستی دیگر بیدار کرد. بیت: مطرب چرا بیکار شد ساقی چرا هشیار شد مستی اگر در خواب شد چشمی دیگر بیدار شد سنت الهی جل جلاله چنان جاری شده که هرگز این دریا، بی گوهر و این باغ، بی ثمر نماند و اگر درّی ناچیز شود، درّی دیگر جای او بیاراید و اگر ثمری به آخر رسد، ثمری دیگر بیاراید. بیت: درین باغ هر دم بری می

رسد یکی می برد دیگری می رسد بخشنده بنده نواز و بخشاینده بی نیاز از خزانه رحمت و میخانه حکمت، جامه پوشانیده و جامی نوشانیده که هرگز دو جامه به هم باز نخواهد و از دو جام یکی به یکی نماند، هر جامه را طرازی دیگر است و هر جام را اهزازی دیگر. هر گلی را طراوتی دیگر است و هر شکری را حلاوتی دیگر، هر شاهی را عشوه ای دیگر است و هر شرابی را نشوه ای دیگر. بیت: هر صدفی را گهری داده اند هر شجری را ثمری داده اند نه قابل آن عربی مغز بود و نی ما پوست؛ نه ما همه هیچیم و هر چه هست همه اوست؛ نه ما مسیم و او کیمیا و نه ما خاکیم و او توتیا. اگر عربی را فصاحتهاست اما فارسی را نیز ملاحظتهاست، در دُرَج ما نیز گوهرهاست و در برج ما نیز اخترهاست. ما را نیز از خوان محبت شاه بخشی است و لایق میدان منقبت او بخشی، لا-جرم قصیده ای از مناقب آن جناب خطیر هم از نتایج طبع این فقیر ایراد کرده شد و قصیده این است. بیت: ای دور مانده از حرم کبریا سوی وطن رجوع کن از خطّه خطا در خارزار انس چرا می بری به سر چون در ریاض، انس بسی کرده ای چرا؟ بگذر زدلق کهنه فانی که پیش ازین بر قامت تو دوخته اند از بقا قبا از کوچه حدوث، قدم گر برون نهی گوید ز پیشگاه قدم حق که: مرحبا! بزدای رنگ غیر به غیرت ز روی دل کاینه دل است نظرگاه پادشا آینه را

ز آه بود تیرگی ولیک از آه صبح آینه دل برد صفا کبر و ریا گذار و قدم در طریق نه تا راه باشدت به سر کوی کبریا بیگانه
شوزخویش و تا جان شود به حضرت جانانت آشنا تا کی ضلال تفرقه، جویای جمع شو کز نور جمع، ظلمت فرقت
شود هبا در راه دوست هستی موسوم تو بلاست هان نفی کن بلای وجود خودت بلا تا تو به حرف «لا» نکنی نفی هر دو کون
تو از کجا و منزل «إلا الله» از کجا؟ مقصود هفت چرخ و سلطان هشت خلد ای پنج نو به کوفته در دار ملک «لا» از پنج حس
و شش جهت آن دم که بگذری «لا» در جهاز بالش وحدت کشد تورا عشق است پیشوای تو در راه بیخودی بس واگریز از
خودی و جوی پیشوا در جان چو سوز عشق نباشد کجا بود مشکات دل ز شعله مصباح دین ضیا آن شهسوار بر سر میدان
عاشقی جولان کند که از همه عالم شود جدا مهمیز شوق چون برنا بر براق عشق از سدره نطع سازد و از عرش متکا از کام
خویش بگذر و راه رضا سپر زیرا که از رضا همه حاجت شود روا چون تو مرا و خویش به دلبر گذاشتی هر دم هزار گونه
مرادت دهد عطا سیراب شد چنانک دیگر تشنگی ندید هر کس راه یافت به سر چشمه رضا گر آرزوی شاهی ملک رضا کنی
پیوسته باش بنده درگاه مرتضی سردار دین احمد و سردار اهل فضل سالار اهل ملت و سلطان اصفیا آن ماهی ضلالت و حامی
دین حق آن والی ولایت جان،

شاه اولیا داماد مصطفای معلّی علی که هست خاک درش ز روی شرف، کعبه علا- روح الامین امانت او کرده اقتباس روح القدس گرفته ازو زینت و بها آدم خلافت است و براهیم خُلت است چون نوح متقی است هم از قول مصطفی موسا است در ... و عیسا است در ورع جمشید در جلالت و احمد در اصطفای بگذار احوالی و بین کیست جز علی مجموعه جمیع کمالات انبیا گر زانک نصّ «نفسک نفسی» شنیده ای ذاتی که اصطفاست همان عین ارتضا بشناس سرّ آیت دعوت به ابتهال آنجا که گفت: «انفسنا» حضرت خدا تا همچو آفتاب شود بر تو منکشف کین مرتضاست نفس محمّد در اجتبا او را ولایتی است به تخصیص از اله کان را بیان همی کند ایزد به «انما» ای آستین دولت تو منشأ مراد وی آستان حرمت تو قبله دعا بر تارک جلال تو تاج «لعمرك» است بر قد کبریای تو دیباج «لافتا» گرچه یگانه ای و تو را نیست ثانی ثانی تست حضرت عزّت به «هل اتی» نی چه حاجت است به تخصیص، هرچه حق گفت از برای احمد مرسل گه ثنا ای جمله ثنا به حقیقت ثنای تست جان تو جان اوست، بدن گرچه شد دوتا ای اولیا زخرمن جود تو خوشه چین وی اصفیا زگنج عطای تو با نوا هم عقل را معلّم نطق شده ادیب هم روح را مفرّح خلقت شده سبا با رای روشنت چه زند ماه آسمان در جنب آفتاب چه پرتو دهد سها یادی نکرد هیچ کس از خواجه خلیل چون فضل تو گشاد سر سفره سخا با این همه نعیم و چنین بخشش عظیم آخر روا

بود من بیچاره ناشتا عمری است تا حسین جگر خسته مانده است در دست نفس اهل گرفتار صد بلا در کرب و در بلا، صفت ابتلای من شاها همان حدیث حسین است و کربلا امروز دست گیر که از پافتاده ام آخر نه دست من تو گرفتی به ابتدا روی نیاز بر در فضلت نهاده ام ای خاک آستان تو بهتر زکیما چون در بر آستان توأم بر امید باز باری بگو که: حلقه به گوش منی در آ کوه ارادتم مترزل نمی شود لوبست الجبال و لودکت السما ختم الله تعالی لنا بخیر و غفر لنا و وهب لنا شفاعه رسوله و اهل بینه صلی الله علیه و علی آله اجمعین.

علمای اهل سنت در شرح و تبیین «حدیث طیر» رساله های متعددی نگاشته اند، از آن جمله: محمد بن جریر طبری (متوفی ۳۱۰)؛ ابوبکر بن مردویه احمد بن موسی اصفهانی (متوفی ۴۱۰)؛ حافظ ابی نعیم احمد بن عبدالله اصفهانی (موفی ۴۳۰)؛ ابو طاهر محمد بن احمد بن علی بن حمدان خراسانی حافظ از اعلام قرن پنجم هجری و شمس الدین ذهبی ابو عبدالله محمد بن احمد بن عثمان دمشقی شافعی (متوفی ۷۴۸). نک: تراثنا، شماره ۴، ربیع ۱۴۰۶، مقاله «اهل البيت عليهم السلام في المكتبة العربية» از مرحوم آیه الله سید عبدالعزیز طباطبایی، صص ۶۸۷۰. مرحوم آقای طباطبایی در مورد رساله ابن مردویه درباره حدیث طیر آورده اند: این رساله را ابن کثیر در «البدایه و النهایه» (ج ۷، ص ۳۵۳) یاد کرده است. و از ابن مردویه رساله ای می شناسیم به نام «ما نزل فی علی علیه السلام».

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریان‌های اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می‌نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نمایم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

